

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoCsp/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119214984
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119214984.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Anny Ilčinovej, v spore žalobkyne: J. E.Ň., Y. X.XX.XXXX, E. I. XXXX/X, XXX XX I., zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31954448, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 132,53 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 32Csp/209/2019-68 z 17.6.2020, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti výrokov I. o uložení povinnosti žalovanému platiť žalobkyňu a výroku III. o náhrade trov konania.

Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyňu 20,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vyslovil, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

2. Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa sa žalobou podanou na súde dňa 30.9.2019 domáhala voči žalovanému zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 132,50 eur. Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 25C/280/2014-178 zo dňa 19.6.2017 určil, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.6.2011 je neplatná. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 10Co/106/2018-212 zo dňa 18.4.2019 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 29.5.2019. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná.

3. Zákon za účelom ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v porovnaní s dodávateľom na vyvázenie faktickej prevahy dodávateľa zakotvil pomerne prísne pravidlá a náležitosti, ktoré musí zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňať. Bolo preto povinnosťou súdu podrobiť kontrole obsahové náležitosti zmluvy o revolvingovom úvere. Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 25C/280/2014-178 zo dňa 19.6.2017 vyslovil neplatnosť zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.6.2011. Súd prvej inštancie poukázal na to, že boli porušené ustanovenia Občianskeho zákonníka, konkrétne § 40 ods. 1, teda nebola dodržaná písomná forma úkonu a z tohto dôvodu mal za to, že zmluva nevznikla platne. Zároveň nebola dodržaná náležitosť ohľadom výšky RPMN. Úspech žalobkyne ako spotrebiteľky v konaní o neplatnosť právneho úkonu je nespochybniteľný. Preto súd s poukazom na to, že žalobkyňa ako spotrebiteľka na súde úspešne uplatnila porušenie práva, má právo na primerané

finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Súd preto posúdil nárok žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle satisfakcie za to, že sa domáhala voči dodávateľovi na súde svojich práv ako dôvodný.

4. Vo vzťahu k výške primeraného finančného zadosťučinenia súd uviedol, že samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame finančné vyčíslenie, keďže má vyjadrovať satisfakciu (v zmysle odškodnenia) za stav, keď sa spotrebiteľ musel obrátiť na súd a žiadať o ochranu svojich práv. V danom prípade bola žalobkyňa úspešná pokiaľ ide o určenie, že zmluva o revolvingovom úvere je neplatná. Súd upriamil pozornosť na to, že primerané finančné zadosťučinenie je chápané ako nástroj k odstráneniu ujmy nemateriálneho charakteru, nie ako náhrada za spôsobenú materiálnu škodu. O to viac nemožno chápať primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu škody, ktorá žalobcovi hrozila. V prípade primeraného finančného zadosťučinenia ide o nárok, ktorý podlieha voľnej úvahe súdu (ktorá však musí byť podložená konkrétnymi skutkovými okolnosťami), je potrebné vychádzať z povinnosti žalobcu tvrdiť a preukázať rozhodujúce skutočnosti, ktoré ho viedli k uplatneniu primeraného finančného zadosťučinenia práve v požadovanej výške. V danom prípade žalobkyňa okrem jediného argumentu, t.j. že primerané finančné zadosťučinenie požaduje vo výške 132,53 eur, ktorá zohľadňuje skutočnosť, že sa žalovaný na jej úkor už pri schválení zmluvy obohatil o túto sumu, pred súdom neprodukovala žiadne iné tvrdenia ohľadom požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobkyňa tvrdila, že sa cíti byť poškodená, lebo jej bol poskytnutý úver nižší ako žiadala. Nevedela ani uviesť, či splatila už aspoň istinu úveru. Žalobkyňa nepoprela skutkové tvrdenia žalovaného ohľadom toho, že uhradila žalovanému sumu 316,94 eur, čiže ani nie sumu prijatú na jej účet (schválený revolvingový úver bol vo výške 540,- eur, vyplatených bolo žalobkyni 407,47 eur, ale ani túto sumu žalobkyňa neuhradila). Preto súd považoval za spravodlivé priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 20,- eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

5. Zároveň priznal žalobkyni náhradu trov konania v plnej výške z dôvodu, že výška nároku závisela od úvahy súdu. Úvaha súdu sa týkala skutkových okolností, ktoré boli podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku, nakoľko ten bol daný.

6. Proti rozsudku v jeho vyhovujúcej časti vrátane závislého výroku o trovách konania v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

7. Odvolanie podal z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

8. Namietal, že v konaní nebolo preukázané, aké konkrétne právo žalobkyne ako spotrebiteľa bolo porušené tak, aby vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Ide o prvý predpoklad pre rozhodovanie o nároku uplatnenom v žalobe, pretože vo vzťahu ku konkretizovanému právu spotrebiteľa je možné priznať určitý nárok. Súd v rozsudku takto nespravil, čo však zrejme ani nebolo možné, pretože sama žalobkyňa neoznačila porušené právo spotrebiteľa počas celého konania.

9. Uplatňovanie nároku podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. súčasne nemôže byť duplicitne priznaným nárokom v nadväznosti na skutočnosť, ktorá už bola právne posúdená a vyhodnotená ako základ nároku v inom konaní (posúdeného podľa iného právneho inštitútu), pretože v takom prípade by jednoznačne išlo o duplicitné hodnotenie tej skutočnosti. Ak v konaní sp. zn. 25C/280/2014 bolo vyhodnotené, že z dôvodu nedostatku písomnej formy nedošlo k zachovaniu písomnej formy zmluvy, potom dôsledkom tejto skutočnosti bol záver o bezúčinnosti úveru. Právny následok v podobe bezúčinnosti je sám o sebe dostatočným následkom.

10. Ďalej namietal, že v konaní neboli preukázané skutočnosti, ktoré by sumu 20,- € ako primerané zadosťučinenie odôvodnilo. Žalobkyňa takéto skutočnosti od začiatku ani netvrdila, pričom nie je možné prijať postup, kedy sa primerané zadosťučinenie v žalobe určí bez opory v konkrétnych skutkových okolnostiach a súčasne kedy sa rozhodne bez toho, aby boli dokázané okolnosti preukazujúce konkrétne priznanú sumu, keď z podstaty finančného zadosťučinenia vyplýva, že ide o satisfakciu za imateriálnu

ujmu. Žiadnu inú funkciu mu právna úprava nepriznáva. Existencia ujmy ako predpoklad priznania jej vyrovnania v podobe zadosťučinenia síce nemusí byť exaktne preukazovaná, ale v rámci racionálnych záverov musí byť odôvodnená konkrétnymi okolnosťami ako jestvujúca; inak by zadosťučinenie nepredstavovalo žiadnu satisfakčnú funkciu. Právna úprava uľahčuje postavenie spotrebiteľa len v tom, že nie je povinný dokazovať rozsah ujmy, príčinnú súvislosť a pod.; na strane druhej ale neznamená, že nárok vznikne za každých okolností, aj keď ujma nevznikla. Pre úspešné uplatnenie takejto nemajetkovej ujmy v súdnom konaní je potom nevyhnutné, aby bola jej existencia tvrdená a aby bola takáto ujma skutočná. Samotný záver, že žalovaný porušil práva spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy, nie je záverom o skutočnej existencii takejto ujmy a pre priznanie finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nie je dostatočný. Tieto skutočnosti automaticky, bez ďalšieho, neznamenajú ujmu na strane žalobkyne. Preto pokiaľ ide o výšku priznaného nároku je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné.

11. Čo sa týka výroku o trovách konania žalovaný namietal, že žalobkyňa nepredložila súdu žiadne dôvody a dôkazy na ich preukázanie v tom smere, aby splnila povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť ohľadne požadovaného nároku. Podaná žaloba, čo do obsahu a uvádzaných tvrdení, neobsahovala žiadne konkrétne skutočnosti a dôvody na preukázanie požadovaného nároku. Za týchto okolností preto nie je namieste aplikovať princíp o tom, že výška priznaného plnenia závisela od úvahy súdu a že danosť nároku bola preukázaná. Uvedený spôsob rozhodovania je viazaný na to, že súd prvej inštancie kvalifikuje rozhodujúce skutkové okolnosti iným spôsobom ako ich posudzovala žalobkyňa pri podaní žaloby, prípadne vyjdú najavo ďalšie skutočnosti. V prejednávanej veci ale žalobkyňa od počiatku neuvádzala žiadne konkrétne skutočnosti, na základe ktorých sa mohla oprávnenne domnievať o danosti nároku vo výške žalovanej sumy. Takýto postup potom vedie k tomu, že žalobkyňa nemá žiadnu procesnú zodpovednosť za to, aké skutočnosti v žalobe uvedie a preukáže.

12. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného nevyjadрила.

13. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

14. So zreteľom na obsah odvolania žalovaného, v odvolacom konaní bol preskúmaný len výrok napadnutého rozsudku, ktorým bolo žalobe žalobkyne čiastočne vyhovené vrátane závislého výroku o trovách konania, a preto výrok rozsudku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, ktorý výrok odvolaním napadnutý nebol, v odvolacom konaní preskúmaný nebol a ako taký nadobudol právoplatnosť (§ 367 ods. 2 CSP).

15. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností upravených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

16. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva, alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z., alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva, alebo povinností privodiť spotrebiteľovi ujmu (do pozornosti napr. uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/220/2012).

17. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľov bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

18. Z obsahu spisu je zrejmé, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25C/280/2014 sa žalobkyňa vo vzťahu k žalovanému domohla určenia, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.6.2011 je neplatná, a to rozsudkom, ktorý bol vydaný v uvedenom konaní dňa 19.6.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.4.2019 č. k. 10Co/106/2018-212. V uvádzanom konaní bolo zistené, že boli porušené ustanovenia Občianskeho zákonníka, konkrétne § 40 ods. 1, teda nebola dodržaná písomná forma úkonu a z tohto dôvodu nemohlo dôjsť k platnému vzniku zmluvy. Zároveň nebola dodržaná náležitosť ohľadom výšky RPMN. S týmito závermi sa stotožnil aj odvolací súd. Bez zásahu Okresného súdu Prešov v spomínanom konaní sp. zn. 25C/280/2014 by žalobkyňa bola naďalej vystavený postihom z neplatne dojednaného záväzku. Musí byť preto nastolená aj určitá prevencia proti takýmto postupom vo vzťahu k porušiteľovi spotrebiteľských práv.

19. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, keďže postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

20. S poukazom na vyššie uvedené aj odvolací súd konštatuje, že za daného stavu s ohľadom na preukázané závažné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné a výška priznaného finančného zadosťučinenia je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne, zodpovedá svojmu účelu, poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov.

21. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe čiastočne vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, prípadne ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/218/2010).

22. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj správne právne vec posúdil. Správnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, keď pri rozhodovaní o trovách konania súd prvej inštancie správne zohľadnil tú skutočnosť, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu. Vychádzajúc z uvedených dôvodov, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej vyhovujúcej časti, vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania, postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

23. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobkyňa ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovanému, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).